

BIYOGRFI

İlayda Gülhan

2009 doğumluyum ve Denizli'de yaşıyorum. Hayvanlara olan ilgim çok küçük yaşlarda başladı. 6 yaşındaki doğum günümde bana hediye edilen bir çift yerli tavşan sayesinde tavşancılıkla tanıştım. İlk yıllarda annemin desteğiyle bu işle ilgilendim ve zamanla edindiğim bilgi ile tecrübeyi geliştirerek kendi yolumu çizmeye başladım.

2020 yılından bu yana tavşan yetiştiriciliğini profesyonel olarak sürdürüyor, Gülhan Tavşancılık adıyla faaliyet gösteriyorum. Özellikle cüce tavşanların sağlıklı üretimi, bakımı ve doğru şekilde sahiplendirilmesine büyük önem veriyorum. Amacım, sağlıklı ve kaliteli üretim anlayışını yaygınlaştırarak ülkemizde tavşancılığın gelişimine katkı sağlamaktır.

Eğitim hayatımda en büyük hedefim polis olmaktır. Bunun yanında tavşancılık alanında kendimi geliştirmeye devam ederek ilerleyen yıllarda Türkiye'nin ilk kadın tavşan hakemi olmayı hedefliyorum. Bu alanda örnek bir yetiştirici olmak, bilgi ve deneyimlerimi paylaşarak yeni yetiştiricilere katkı sağlamak istiyorum.

Disiplinli, araştırmayı seven, öğrenmeye açık ve hedefleri için emek vermekten vazgeçmeyen biriyim. Benim için tavşancılık yalnızca bir hobi ya da meslek değil; çocukluk yıllarımdan beri hayatımın önemli bir parçası ve en büyük tutkularımdan biridir.

ılayda

1. GİRİŞ

Tavşanlar, uzun yıllardır insanlar tarafından hem üretim amacıyla hem de evcil hayvan olarak yetiştirilen memeli hayvanlardır. Son yıllarda özellikle Netherland Dwarf (Hollanda Cücesi) ırkı; küçük vücut yapısı, sevimli görünümü ve sosyal karakteri sayesinde dünyada en çok tercih edilen evcil tavşan ırklarından biri hâline gelmiştir. Bu ilginin artmasıyla birlikte Netherland Dwarf tavşanlarının doğru bakımı, beslenmesi, barınma koşulları ve sağlıklarının korunması daha da önem kazanmıştır.

Netherland Dwarf tavşanlarının sağlıklı ve uzun bir yaşam sürdürebilmesi için uygun bakım koşullarının sağlanması, dengeli beslenmeleri, düzenli kontrollerinin yapılması ve doğal davranışlarını sergileyebilecekleri yaşam alanlarının oluşturulması gerekmektedir. Bilinçsiz yetiştiricilik ve yanlış bakım uygulamaları ise çeşitli sağlık sorunlarına ve yaşam kalitesinin düşmesine neden olabilmektedir.

Bu tez çalışmasının amacı; Netherland Dwarf (Hollanda Cücesi) tavşan ırkının tarihçesini, fiziksel ve davranışsal özelliklerini, bakım ve beslenme ihtiyaçlarını, yetiştiricilik esaslarını, üreme süreçlerini ve sağlık durumunu bilimsel kaynaklar doğrultusunda incelemek, doğru yetiştiricilik uygulamalarına dikkat çekmek ve bu alanda bilgi edinmek isteyen yetiştiricilere, öğrencilere ve tavşan sahiplerine rehber niteliğinde bir kaynak sunmaktır.

ilayda

2. Netherland Dwarf (Hollanda Cücesi) Irkının Tarihçesi

Netherland Dwarf (Hollanda Cücesi), dünyanın en küçük evcil tavşan ırklarından biridir. Irkın geliştirilmesine 20. yüzyılın başlarında Hollanda'da başlanmıştır. Küçük yapılı tavşanların seçici yetiştirilmesiyle bugünkü özelliklerine ulaşan bu ırk, zaman içinde Avrupa'da ve daha sonra dünyanın birçok ülkesinde yaygınlaşmıştır.

Netherland Dwarf ırkının geliştirilmesindeki temel amaç; küçük vücut yapısına sahip, sağlıklı, estetik görünümlü ve ev ortamında bakılmaya uygun tavşanlar elde etmektir. Yetiştiriciler, nesiller boyunca seçici eşleştirmeler yaparak günümüzde bilinen kısa kulaklı, iri gözlü ve yuvarlak başlı Netherland Dwarf tavşanlarını oluşturmuştur.

1960'lı yıllardan itibaren Avrupa ve Kuzey Amerika'da popülerlik kazanan bu ırk, tavşan yetiştiriciliği dernekleri tarafından resmî olarak kabul edilmiş ve birçok farklı renk çeşidi standart hâline getirilmiştir. Günümüzde Netherland Dwarf; evcil hayvan, gösteri tavşanı ve damızlık olarak dünyanın birçok ülkesinde yetiştirilmektedir.

Türkiye'de ise son yıllarda cüce tavşanlara olan ilginin artmasıyla birlikte Netherland Dwarf yetiştiriciliği de yaygınlaşmaya başlamıştır. Özellikle bilinçli yetiştiriciler tarafından sağlıklı üretim, doğru bakım ve genetik özelliklerin korunmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

ilayda

3. Bilimsel Sınıflandırma

3.1 Bilimsel Sınıflandırma

Netherland Dwarf (Hollanda Cücesi), tavşanımsılar takımında yer alan evcil tavşan ırklarından biridir. Tüm evcil tavşanlar gibi Avrupa yabani tavşanından (*Oryctolagus cuniculus*) türemiştir.

Bilimsel sınıflandırması aşağıdaki gibidir:

- Âlem (Kingdom): Animalia
- Şube (Phylum): Chordata
- Sınıf (Class): Mammalia
- Takım (Order): Lagomorpha
- Familya (Family): Leporidae
- Cins (Genus): *Oryctolagus*
- Tür (Species): *Oryctolagus cuniculus*

4. Genetik Özellikler (kısaca)

3.1 Vücut şekli, tipi ve yapısı

Cüce tavşan: Vücut şekli kompakt ve silindirik olup, ön ve arka kısımları eşit genişliktedir. Gövdesi kısa, arka kısmı ise yuvarlak hatlıdır. Kısa bacakları cüce tipinin tipik özelliğidir. Kuyruğu küçük ve vücuda yakın durur. Dişi tavşanın vücudu erkek tavşanındakinden çok az farklıdır ve tıpkı erkek tavşan gibi, gerdanı tamamen yoktur.

3.2 Ağırlık derecesi

0,80 — 0,90	0,90 - 1,00 arası	1.00 - 1.35 arası	1.35 - 1.50 arası
8,0 puan	9,0 puan	10,0 puan	9,0 puan

Normal ağırlık 1,0 ila 1,35 kg arasıdır. Minimum ağırlık 800 g, maksimum ağırlık 1,50 kg'dır.

4.3 Kürk

Genel olarak, bu pozisyonda safkan tavşanların kürküne ilişkin tüm kriterler dikkate alınır; bunlar özellikle aşağıdaki dört faktördür:

- a) Tüy uzunluğu: koruyucu tüylerin uzunluğuna göre ve ırka özgü gereksinimlerle ilişkili olarak ölçülür,
- b) Alt kürkün yoğunluğu ile ölçülen ve ayrıca ırka özgü gereksinimlerle de ilişkili olan kürk yoğunluğu ,
- c) Her ırka özgü koruyucu tüyler: üst tüy tabakası ve alt tüy tabakasının etkileşimini ifade eden tüy yapısı ,
- d) Tüyün olgunluğu , düzenli ve mevsimsel tüy dökülmesiyle ilişkili olarak.

Not: Cilt durumu (sıklığı, vücuda yapışması, yara izi vb.) 1. pozisyonda değerlendirilir.

ilayda

4.4 Baş ve kulaklar

Hayvanın küçük boyutuna oranla, başı büyük ve belirgindir. Kısa ve güçlüdür, geniş bir alın ve burun yapısına sahiptir (göz hizasındaki alın genişliği erkeklerde yaklaşık 5,5 cm, dişilerde ise 5 cm'dir). Baş vücuda yakın durur. Gözler büyük ve hafifçe çıkıntılıdır. Dişinin başı da belirgindir; ancak yanak gelişiminin daha az belirgin olması nedeniyle genel olarak biraz daha zariftir. Cüce tavşanlar için tipik olduğu gibi, kulaklar nispeten kısadır ancak yine de baş ve vücut büyüklüğüyle uyumlu olmalıdır. İdeal kulak uzunluğu, hayvanın genel büyüklüğüne bağlı olarak yaklaşık 5,5 cm'dir. Minimum uzunluk 4,5 cm, maksimum uzunluk ise 7 cm'dir. Kulaklar dik, hafifçe yukarı doğru V şeklinde olmalıdır. Cüce ırklar için tipik olduğu gibi, kulaklar güçlü ve sert bir dokuya sahip olmalıdır.

ilayda

4.5 Puan Tablosu

PUAN TABLOSU

SIRA	KRİTER		PUAN
1		Vücut şekli, tipi ve yapısı	20 puan
2		Ağırlık	10 puan
3		Kürk	20 puan
4		Baş	15 puan
5		Kulaklar	15 puan
6		Renk ve homojenlik	15 puan
7		Durum değerlendirme ölçeği:	5 puan

ilayda

TOPLAM

100 PUAN

5. Kaynakça

1. Theo Jansen ile yapılan görüşme.
2. Willkommen beim European Dwarf Club den alınan bilgiler.
3. Tecrübelerim ve Deneyimlerim.
4. TSHF da gerçekleşen yarışmalarda edinilen bilgiler.

